

“Çağdaş Azərbaycan poeziyası”

Nisə Bəyim

Ürək simfoniyası

2012

www.kitabxana.net

Milli Virtual Kitabxananın təqdimatında

Bu elektron nəşr <http://www.kitabxana.net> - Milli Virtual Kitabxananın “Çağdaş Azərbaycan poeziyası” Kulturoloji-ədəbi Layihəsi çərçivəsində nəşrə hazırlanıb və yayılır.

Elektron Kitab N 01

YYSQ - Milli Virtual Kitabxananın e-nəşri N 01 (61 - 2012)

Kulturoloji layihənin bu hissəsini maliyyələşdirən qurum:

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi - <http://www.azyb.net>

Nisə Bəyim

Ürək simfoniyası

İstedadlı şairə, Prezident təqaüdçüsündən oxucularla yeni lirik-poetik görüş...

YYSQ - Milli Virtual Kitabxananın e-nəşri N 01 (61- 2012)

Virtual redaktoru və e-nəşrə hazırlayanı:

Aydın Xan (Əbilov) - yazar-kulturoloq

YYSQ - Milli Virtual Kitabxana

Bakı – 2012

ÜRƏK SİMFONİYASI

Şeirlər

Haradan-haraya gəlib-gedirsən,
Sən də tənhamısan
                    bu yad dünyada ?
Dərddən anlarmısan...
Bir az dərdləşək...
Dərddən anlarmısan...
                    ay qərib adam?

Üzünü qapama baxıb güzgüyə,
Bu, vaxtdır...
                    içindən baxır gözüne...
Vaxtdan anlarmısan...
                    açaq qatını...
Yol salaq o üzdən ömrün üzünə...

Bu, kimin könlünün pıçıltısıdır?
Səsdən anlarmısan...
                    dayan, qulaq as...
Deməyə bir sözü qalibmi qəlbin?
Qəlbədən anlarmısan...
                    ay qərib adam...

***

Əski romanları yenidən oxusaydım...
Yəqin,
                    ağlamazdım ayrılıqlara...
Tökməzdim
                    qəlbimin üzüntüsünü,
Üzü qurumayan ağ kağızlara

Əski günlərimə
                    qayıtsaydım yenidən,

Qapını çırpmazdım vaxtın üzünə.
Taleyin əksinə getməzdim,yəqin,
Yəqin,ağ olmazdım baxtın üzünə.

Yenidən dönsəydim əski günlərə,
Ömrü buraxmazdım boş xəyallara.
Əski romanları yenidən oxusaydım,
Yəqin,ağlamazdım ayrılıqlara...

*****

Ruhum ruhuna çarpıldı,
Bütün vaxta dağıldım...
Zamanın qatlarından
Zədələnmiş yığıldım...

Nə günüm gündüz oldu,
Nə gecəm yuxu yatdı...
Dərdlərim çəkisinin
Ağırlığında batdı...

Əllərim əllərinə
Uzandıqca uzandı...
Mən zülmə öyrəndikcə
Zülm məndən usandı...

*****

Üzü ayrılığa gedən dünyanı
Gedəndən soruma,dönəndən soruş.
Gözü açılmamış sübhün dərdini
Çiyində gətirən dünəndən soruş.

Gör necə yarası qaysaq bağlayır,
Gizli gülümsəyir,gizli ağlayır,
Özünü içində pünhan saxlayır,
Dili bağlı-bağlı dinəndən soruş.

Ocaq nədən bilsin odun qəsdini?
Kül tutar qaralan közün üstünü...
Acısı gözündən çıxan tüstünü
Alovu içində sönəndən soruş.

Koru dolandırıb kar elər fələk,
Başına dünyanı dar elər fələk...
Taxtını uçurub xar elər fələk.
Çarxın fitvasını enəndən soruş.

Biri „təndir“ deyir, biri „yan“ deyir,
Biri „kəndir“ deyir, biri „can“ deyir,
Biri candan bezib „qana-qan“ deyir,
Haqqı Allahından, dinindən soruş

Kim açar dünyanın sirt qapısını,
Tanınmaz-bilinməz gor qapısını..
Könlünə açılan nur qapısını
Axtarıb tapanda özündən soruş...

*****

İkimiz bir çıxdıq baxtın ovuna,
Sənə gülümsəyib xoş yola saldı.
Mənə yar olmadı uğur mələyi,
Qırdı ürəyimi, boş yola saldı.

Bir ömrü sonadək xərac daşdım,
Çarxı bəlam oldu, dərdi – yaşdım,
Mən könül evimdən uzaq yaşadım,
İl ilə calanıb yaş yola saldı.

Hökmünə yetirə bilmədi məni,
Kök verib bitirə bilmədi məni,
Bu dünya götürə bilmədi məni,
Üstündən ağır bir daş yola saldı.

Haradan haraya köç etdi zaman,
Nə yaxşı tanıdı, nə də ki, yaman.
Heç kimə, heç nəyə vermədi aman,
Bahar qarşılayıb, qış yola saldı.

Uzaq xəyallarda qaldı ürəyim,
Özünə qapanıb daldı ürəyim.
Ömrə baxa-baxa doldu ürəyim,
Gözüm bulud-bulud yaş yola saldı.

*****

Üzü güney sarı göyərən otlar,
Yoxmu xəbəriniz gələn payızdan?
Nazıyla qəlbləri həvəsləndirib,
Sonra duyğulara gülən payızdan?

Bəlkə,dumanlıqda azıb bəxtiniz,
Bəlkə,vaxt yolunu uzaqdan salıb?
Bəlkə,gec oyanıb könül sevginiz,
Bəlkə,ələcınız son eşqə qalıb?

İndi yerə qoyur payız bəhrini,
İndi ömrün-günün miras vaxtıdır.
Kimi tən bölünür,kimi ələnir,
İndi çəkilərin taraz vaxtıdır.

Hərdən təbiət də çaşır səmtini,
Hərdən müdriklər də uşağa dönür.
Hərdən ümidlərin dikildiyi vaxt
Gizli öləzəyir, vədəsiz sönür.

Rüzgarın gecikən son baharına
Quru yarpaqların canı tökülür.
Qoca kötüklərin üstünə bəzən,
Yaşıl budaqların qanı tökülür.

Həyat bir kimsəyə vermir sirrini,
Deyir,düşünməyə bir fürsət də var.
Bitsə də dövrənin sınaq mihləti,
Hələ yaşamağa bir qismət də var.

*****

Bax,dünya dərddən uca,
Zirvəsi şiş, başı qar.
Səni üstündə saxlar
İçindəki qanadlar.

Səbrini qucaqlayır
Vaxta tilov atanlar.
Oyaq vaxtı gözləyir

Ürəyindən yatanlar.

Kim isə ayağına
Dəyən daşdan yıxılır.
Kim isə təsəllini
Atılan daşdan alır.

*****

Bəlkə də ,bu ömür uzaqda deyil,
Açsan,gözlərinə içindən baxar.
İzini axtarsan xatirələrin,
Ağ-qara günlərin üzündən baxar.

Bəlkə də,bu ömür uzaqda deyil,
Qanı ürəyini içən qanıdır.
Əlindən-əlinə ötürdüün vaxt
Zamanın-zamana keçən anıdır.

Bu ömür ,deyəsen, uzaqda deyil,
Hərdən ətri gəlir,ədəsi gəlir.
Hərdən qulağıma,hərdən yadıma
Savaş günlərinin sədası gəlir.

Bu ömür,deyəsen,üzaqda deyil,
Yeri adiliklər sırasındadır.
Mənim itiklərim, aradıqlarım
Hər şeylə heç nəyin arasındadır.

Yaxından-uzaqdan baxdıqca ömür,
Gah dolu görünür,gah boş görünür.
Yaş yığır, daş yığır hər gün üstünə,
Yığıdığı hər yükdən yaddaş görünür.

*****

Yağışdan bir səs eşitsən,
Kimisə xatırlasan...
Dəryadan çıxan ümidsə,
Ağlayıb qucaqlasan...

Tənhalığın zülmünü
Açıb dərdə söyləsən...
Bir ömürdən vaz keçib,
Vaxtla cahad eyləsən...

Yerin-göyün ürəyi
Necə ağrır, bilsən...
Yağışla yağan səsi
Susub ,sən də dinləsən...

*****

Əllərim soyuğa yumulur,
Ürəyim tənhalığa.
Əsən küləklər baxmır
Yadlığa,
doğmalığa...
Kiminsə
qəlbinin bitdiyi yerdən
Başqa birisinin
ümidi başlar,
Tutulmaz heç yerdə,
Qalmaz damarda,
Dərddən sızan damla-damla,
Qanlı-qanlı yağışlar...
Ömürdən qopan ahlər
Uçur hey uzaqlığa,
Nə əlim,
nə ürəyim
Yatmır bu yalqızlığa...

*****

Sənin ad günündür,
mənim bayramım....
Bu gecə bəzənsin min bir naxışla...
Ömür çələnginin yaşılığından
Bir ad gününü də mənə bağışla...

Ovcundan getməsin çiçək qoxusu,
Hicran taleyinə cığır salmasın...
Gözündən gözümlə ulduz yağanda ,
Gözündə heç kimin gözü qalmasın...

Qoy dünya fırlansın sərxoş xəyalla,
Başı gicəllənsin gümüş yağışla...
Kim nə istəyirsə tapsın, itirsin,
Sən də ad gününü mənə bağışla...

*****

Bomboş küçələrin tənhalığında,
Küləklər divara qısılib gedir.
Titrəyir ağacdən asılan fanar,
Kölgəsi şardaşda dəcəllik edir.

Tənha küçələrdə addım səsləri
Gah sağa ,gah sola var-gəl eyləyir.
Tələsən küləklər gecikən vaxtın
Üzünə baxmadan vida söyləyir...

Bitir peşmanlıqlar,
bitir xəyallar...
Bütün gözləntilər özündə bitir...
Kiminsə əlləri, kiminsə səsi,
Kiminsə ürəyi içində bitir...

*****

Səni dərd tutacaq ...
dərd aparacaq...
Səni dərd salacaq haqq quyusuna.
Səni dərd alacaq dərdsizliyindən,
Alıb öyrədəcək qəm duyğusuna...

Səni dərd yoracaq, dərd qocaldacaq...
Sıxacaq əlini tənhalıq kimi.
Oturub dərd ilə dərdləşəcəksən,
Susub dinləyəcək dərd də qəlbini...

Səni götürəcək qəm dəryasına,
Tutub oynadacaq dərdin havası...
Yorub yuxuda da əldən salacaq,
Dərdlə dərdsizliyin gizli davası...

Dərd ilə barışıb yola çıxmağı,
Dərd ilə susmağı öyrənəcəksən.
Dərdlə sövdələşib sən bu dünyaya
Dərdsiz də baxmağı öyrənəcəksən...

Zaman da bitəcək,yol da bitəcək,
Sən dərdlə başlayıb bitməyəcəksən.
Nə vatsa usanıb dərd də bitəcək,
Sən dərdi buraxıb getməyəcəksən...

*****

*Xocalının ildönümündə eşitdiyim
səslər*

Yenə dünya susur,
Yenə vaxt uduzur...
Yenə ölüm yas tutur
Özünə Xocalıda...

Dünyanın üzü bumbuz,
Qar üstündə qızılgüllər...
Don vurmuş təbəssümlər,
Kiçik ayaqlar, əllər...

Süd qoxulu bəbəklər,
Yerə enmiş mələklər,
Qan tutnuş güllələrin
Gözünü Xocalıda...

Vətənin taleyində
Çingizin batıq səsi...
Kinindən,qəzəbindən
Qırıq-qırıq nəfəsi...

Vətən yenidən anır,
Yeri-göyü qınayır,

Vətən təkrar tanıyır
Özünü Xocalıda...

Bayrağa and içməyə,
Yerə atmış dizini,
Əsgərim utanc ilə
Gizlədir yaş gözünü...

Bir şəhərin adı var,
Özü yox yurd yerində...
Qanlı üzünü yüyur,
Yaralı əllərində...

Bir xalqın ruhu itkin,
Nə göydə ,nə yerdədir...
Qisası tətikdədir,
Dözümü Xocalıda...

*****

Ömrün nağılını dinlədim...
Səssizlikdə.
Bir mən var idim,
Bir sən var idin...
Hər şeydən
heç nəyə gedən yol
Bitdi sənsizlikdə.

Sənsizliyi dinlədim...
Ulduzlar susmuş içimdə...
Nəfəs almır küləklər,
Daha nağıl danışmır
Göydən yerə mələklər...

Sənsizliyi dinlədim...
Sənsizliyi səsimə
Bağlayan öz səsimdi...
Sən qoxuyan
sənsizlikdə
Yenə sən varsan
bəsimdi...

*****

Bəlkə, bir cadulandıq,
Bəlkə, bir dərdə düşdük...
Yer göydən ayrılında
Bəlkə, bir də görüşdük...

Bəlkə, bir də soruşduq
Ömürdən izimizi...
Bəlkə, yenə görmədik
Yuxu tək özümüzü...

Vaxt keçdi üstümüzdən,
Biz yenə ayılmadıq...
Nə canı tuta bildik,
Nə candan ayrılmadıq...

İçimizlə çölümüz
Yandı da, tutuşmadı...
Hava bizə çatanda
Nəfəsi çatışmadı...

Ya haqla, ya nahaqla
Çarpışıb bir dayandıq...
Dünyanın çilləsində
Bəlkə, bir dualandıq...

*****

İndi kim deyəcək ,kim dinləyəcək,
İndi kim çəkəcək tale qəhrini?
Çarxı boş fırlanır indi fələyin,
İndi kim biləcək ömrün qədrini?

Dünyanın bətnində ruhun qiyamı,
Zülmün arxasınca qisasmı gəlir?
Ömür cıdarlanmış bir can qəfəsi,
Sonunda əzabdan xilasmı gəlir ?

Ortada fələyin oyun qurğusu,
Kim kimin aqlını başından alır?
O hansı ehtiyac ,hansı nəfsdir,
İnsanı tovlayıb taxtından salır?

İndi sığındığın tənhalığın da
Vaxtın yaddaşında ünvanı yoxdu...
Nə dərdi bilinir ,nə dərdsizliyi,
Canının qurbanlıq canı da yoxdu...

İndi kim dinəcək,kim dinləyəcək,
İndi günahlara kim haqq verəcək?
Haqq-nahaq üz-üzə cəza gözləyir,
İndi qiyaməti kim sağ görəcək ?..

*****

İstəyirsən ,sən də gəl,
Sən də gəl qoşul bizə...
Biz payızla oturmuşuq,
Özümüzçün diz-dizə...

Biz payızla oturmuşuq,
Ortada qəm ocağı...
Tüstülənir xatirələr...
Göynədir künc-bucağı...

Hərdən qəlb söhbətimiz
Susdurur tənhalığı ...
Külək səsi şübhəli
Dinşəyir solu- sağı...

Yarpaqlar budaqların
Daldasında gizlənir...
İndi daha qorxulu,
Soyuq rüzgar gözlənir...

Bax, ocaq da qaralır,
Tutulur odun közü...
Payız da köçüb gedir,
Qapanır vaxtın gözü...

*****

İttihamsız qurbanlar
Susur daşı sinəsində...
Ömürlər sıralanıb
Keçir başı sinəsində...

Rəngbərəng ilmələrdən
Haqqa kəfən toxunur...
Günün əlində fərman
Kiməsə hökm oxunur...

Vaxtın dar ağacından
Kəsik başlar asılır...
Kim isə ürəyindən
Qan içib qisas alır...

*****

Dərdin günahına batdım,
Dərdi dərdə söylədim...
Könlümün bağlarını
Açıb bərbad eylədim...

Dərdin göz yaşı yoxkən,
Durub dərdə ağladım...
Keçib ,dərd qapısını
Birdəfəlik bağladım...

Dərdi dərdlə dərdləşən
Nə mənəm, nə özgəsi...
Ya aşkar, ya da gizli,
Budu, gəlir kölgəsi...

*****

Yaman oxşayırıq
                    bir-birimizə...
Elə bil
                    dünyanın eyni üzüyük...
Baxanda , deyirlər,
                    bir-birimizin,
Əksini göstərən

vaxt güzgüsüyük...

Bircə fərqimiz var,
sən də bilirsən...
Yerlə Göy yaxınmı,
uzaqmı ,səncə?
Sənin hər şeyin var
bu yer üzündə,
Mənim heç nəyim yox
Göylərdən özgə...

*****

Sən günahkar deyilsən ki,
Vaxt ilə baxtın yazısı
Heç vaxt üst-üstə düşmədi...
Hədəfdə olanların,
Növbəsiz keçənlərin
Sırası dəyişmədi...
Sən günahkar deyilsən ki,
Adam olacaq başlılar
adam ola bilmədi...
Nə kəndirlər,
nə qılınclar,
nə güllələr
cəllad ola bilmədi...
Sən günahkar deyilsən ki,
Nə önündə,nə arxanda,
Səsinə səslənməyə
bir səs də tapılmadı...
Sən günahkar deyilsən ki,
Səndən özgə ölməyə
bir kəs də tapılmadı...

*****

Nə göylərin kölgəsi var,
Nə torpağın kölgəsi ...
Kölgəsizdir Günəş,
Dəniz...
Zirvə, Çöl, düz
kölgəsiz...

Yarı odda,
    yarı suda
İçim –çölüm kölgəsiz...
Yaddaşımın qatlarında
    əlim-dilim kölgəsiz...
Ürəyimlə,səsimlə
    kölgəsizlikdə yandım...
Yer tək,Göy tək gərilib
    Tək, kölgəsiz dayandım...
Ad qoymadım adıma,
Adımın öz adı var,
Bütün kölgəsizlərin
Qeybdən qanadı var...

*****

Yasaq yollar gedir Qiyamətə,
Yasaq cəsədlər...
Yasaq əmrlərlə qorunur
Yasaq sərhədlər...
Yasaq günahlar susur
Yasaq baxışların ağırlığında...
Yasaq qorxular çürüyür,
Yasaq qanunların bataqlığında...
Yasaq ittihamlar, yasaq cəzalar,
Yasaq əcəllər bağlanır
Yasaq kodlarda...
Yasaq həqiqətlər ,yasaq gerçəklər
Yasaq tarixlər tutulur
Yasaq kartlarda...
Yasaq qəsrlər qurur,yasaq xəyallar,
Yasaq dünyalar qurur
Yasaq tiranlar...
Yasaq təbəssümlə açır
Yasaq qapıları
Yasaq tiranlar...
Yasaq yollar gedir qiyamətə...
Yasaq fironlar...

*****

Qış günəşi əritmir,
Yerdə bərkiyən qarı...
Kompyüterim oxuyur

Saz üstühdə „ ucqarı”...

Üst-üstə hə qədər şeir,
Nə qədər qəm yığılıb,
Mənə çatası işıq
Görən,hara dağılıb...

Vaxtı da bəlli deyil,
Sualtı təkanların...
Sanki tükənib gücü,
Saatların,anların...

Küləyi də titrətmir
Tənhalığın qoxusu...
Dərinlikdə uyuyur
Ürəyimin yuxusu...

Yol da ki...durub baxır
Müəmmalı üzümə...
İndi necə qayıdım
Tərk etdiyim özümə...

*****

Qürbətdən-qürbətə uçan sonətlər...
Könül həsrətinin həzin notları...
Hərdən qırıq-qırıq itir uzaqda,
Hərdən tanış gəlir gizli qatları...

Hərdən pərdələrin cazibəsi tək,
Ürək zamanı da çəkir özünə...
Ağlından-başından gizlənənlər
Sirr kimi çıxırlar suyun üzünə...

Sanki mən nə vaxtsa, çoxdan çıxdığım,
Çoxdan unutduğum bir zamandayam...
Bircə addım atsam,bircə söz desəm,
Başqa bir dünyanın amanındayam...

Bir ah da bəs edər,bir nəfəs belə,
Bir udum bəs edər andan çıxmağa...

Yüz il yaşasan da ömür qınında,
Bircə an bəs edər candan çıxmağa...

O bir an hansısa uzaq zamanda,
Hansısa nəğmənin nəfəsindədir...
Bəlkə də,dünyaya hələ gəlməmiş,
Hələ köklənməmiş qəlb səsindədir...

*****

*Arizi qəmlər əlindən ürəyim şişmiş idi,
Zənn edirdim...
M.Ə.Sabir.*

Yaman yanıldım zənnimdə...
Demə,zənnim xam xəyalmış...
Ömür böyu inandığım
Həqiqətlər tam xəyalmış...

Bu cildim,bu daşdığım,
Bu cisim tənim deyilmiş,
Əziz -əziz saxladığım
Bu can da mənim deyilmiş...

Can bildiyim,can verdiyim,
Doğmalığ da çürük bağmış...
Güvəndiyim qayalar da,
Dayanaqsız uzaq dağmış...

Demə,dərdimiz bir imiş,
Bəxtimiz bir imiş ,ustad...
Düşdüyümüz bələlərin
Əlacı sirr imiş ,ustad...

Qan ağlayıb dözdü ürək,
Dözmədi qara səbrimiz.
Aşır-daşdı başımızdan,
Çəkildi dara səbrimiz...

Haqq səpilən içimizin
Bir tağı da göyərmədi.
Zəhmət çəkib əktiyimiz
Ömür bağı göyərmədi.

***

MÜXTƏLİF ŞEİRLƏR

İstisi azalır xatirələrin
İşığı azalır,odu azalır...
Hərdən düşüncəmdən,
Hərdən qəlbimdən
„Bağlıdır” yazılmış
lövhə asılır...

Hərdən öz-özümdən
keçə bilmirəm,
Nədən öz-özümə
düşmür açarım...
Dəyişən qapımı,
dəyişən yolmu ,
Kimin keşiyini
çəkir hasarım?

Kim idim,
Kim oldum ömrün sonunda?
Nə özüm deyiləm,
nə sən deyiləm...
Dünya elə həmin,
vaxt həminkidi,
Şəklimə baxıram...
həmin deyiləm...

Tale
susqun-susqun baxır üzümə,
Sanki yazıqlaşmış,
sanki qısılmış ...
İndi ərki çatmır
qəlbin özünə,
Bütün ölçülərin
boyu qısalmış...

Teli kökdən düşün
                          saza bənzəyir,
Su üstə can verən
                          qaza bənzəyir,
Köynəyi
                          uzaqdan qıza bənzəyir,
Allahım!
Bu , mənəm ya mən deyiləm...

*****

Dostum,
Tənhalıqın qapısı
açıq olur hər səsə...

Danışmaq istəyirsən
                          ürəyini
                          hər kəsə...

Qorxusu yoxdur daha
Aldanmağın ,sınmağın...
Yeri yox,
                          məqamı yox,
Özünü qısqanmağın...

Hər yağan yağışdısa,
                          yağıb yağmura qoşul...
Hər gedən ümiddisə,
                          boş qalan yeri məşğul...

İndi bir mənası yox
                          boşalmağın,dolmağın...
Bu qədər dərd içində
                          baxtla tənha qalmağın...

Atılıb adsız qalan
                          bu vaxtla neyləyəsən?
Kimi yox , kimsəsi yox,
                          dəfnini söyləyəsən...

*****

Yadında ayrılıq qalacaq ,
Bir də tənhalıq...
Bir az incidəcək
                    qəlb ağrısı tək ,
Bir az
            ağrıdacaq
                    damarlarını...

Tez-tez keçəcəksən
                    yoxlamalardan,

Elə hey
                    qəlbini soruşacaqlar
Sən də susacaqsan...
Sonuncu dəfə
Nə zaman ,
Harada itirdiyini
Daha xatırlaya
                    bilməyəcəksən.

Başına-gözünə heyfin gələcək,
Heyfin də gələcək
                    göz yaşlarına...
Üzülən hər şeyə,
                    itən hər şeyə,
Heyfin də gələcək
                    baş daşlarına...

Sən ki qaydaları
                    yaxşı bilirsən,
O da qeyb olacaq
                    hiss olunmadan...
Nəyə arxayınsan,nəyə əminsən,
Gözləmə,
At onu...
                    ...tərk olunmadan...

Gərək
bəri başdan inanmayasan
„Sonranın” vədinə,
ümidlərinə,
Aldanıb qapalı
təbəssümünə,
Gərək
düşməyəsən vaxtın felinə.

Bu da bir qaydadır,
ömrün yolunu
Tapıb-itirirsən
özün bilmədən,
Hər zaman,hər yerdə
gözlədiyin şey
Çıxır qabağına
gözlənilmədən...

*****

Rəbbim!
Mən səndəyəm...
Ağlımın, ruhumun,
sinirlərimin
Önündə
qaibəm,
sirr içindəyəm...

Bir vaxt mənim olan,
indi yuvadan
uçan duyğuların keşiyindəyəm.
Bəlkə, elə belə
keçəcək rüzgar,
Bəlkə, aclığından qəlbim doyacaq,
Mən eşq bağladığım, könül verdim,
ürək də
ömrümü viran qoyacaq...

Bu gündən sabaha keçəcək vaxtım
Düşəcəm dünyanın

qərarlılığına,
Əlimin altından sürüşəcək baxt,
Tutub-tutmasam da

öldümdən yana...

Mən elə qaibəm...

Baxsam da aynada öz gözlərimə,
Gəzib-dolansam da

sim üzərində,

Özgə adam kimi,

yad kölgə kimi

Heç cür düşəmmirəm

öz hisslərimə...

Qaibəm...

bu rəngdə,

bu çərçivədə,

Bu dərddə,

bu təndə,

bu mərtəbədə,

Soruşsan,

kiminsə yadına gəlməz ,

Yatıb yuxusuna, ağına girməz,

Olan ona olar,

it-bata düşər,

Bilməzsən,

ya suya,

ya oda düşər

Vaxt vaxtın üstündən gedər,

bilinməz,

Əriyib tökülər,

külü bilinməz...

Ahım da, ruhum da

qeybə çəkilər,

Odum da, tüstüm də

qeybə çəkilər...

Səsim qərar tutar

sənin səsində...

Bircə mən bilərəm,
bir sən bilərsən...
Allahım!
Qaibəm...qaibəm səndə...

*****

Məni çağırma...
Onsuz da eşitmirəm...
Gözümə düşən işığı,
Ayağıma ilişən
adamı görmürəm...
Qulağımda qarışıq səslər...
Utanmadan üzə duran
qərəzlər..
İstər yaxın olsun,istərsə uzaq ,
İstər doğma olsun,istərsə iraq,
İstər yağı daşsın,
istər su bassın,
İstər dünya düşüb dərdə,
dağılsın,
Dönə bilmərəm mən
sirr səfəridən,
Dua səfəridən...
nur səfəridən...

Arxamda qışqırma,
qarşımda durma,
Dixsinmə
qəflətin qorxularından,
Taleyin oyanmış yuxularından...

Açılıb-qapanma ,
düşüb-qırpınma,
Hay-həşir qoparıb
özünü yorma,
Heç nə eşitmirəm...
Heç nə görmürəm...

*****

Sən mənim gözümün
yorğunluğunda,
Gecəni-gündüzü
itirmiş kimi...
Belə iddiasız,
belə çəkisiz,
Ömrün yuxusunu
bitirmiş kimi...

Sən mənim qəlbimin
ağırlığında,
Bir az həyəcanlı,
bir az duyğulu...
Fikrini çəkirsən
qəm divanının...
Gələn xəbərlər də
bir az qorxulu...

Sən mənim ruhumun
dəriniyində
Daha etibarlı,daha qərəzsiz...
Kimsə məndən başqa,
kimsə daha var...
Kimsə
daha sənsiz...
daha əvəzsiz...

*****

Hələ
ayrılıqdan söz düşməmişdi...
Hələ vaxtin üzü həyalı idi...
Rəngi getməmişdi yazın, payızın,
Göy göydən, gün gündən boyalı idi...

Hələ ayrılığa köz düşməmişdi...
Hələ ömür belə buzlanmamışdı...
Hələ göz yaşları ,hələ yağışlar ,
Hələ dəniz belə duzlanmamışdı...

Dünya da qüruba əyilməmişdi...
Acı küləklərin əsəri yoxdu...
Aradan keçsə də illərin köçü,
Hələ ayrılığın kəsəri yoxdu...

Ömrün qapısını kəsən ağrılar
Qəlbə yad duyğular gətirməmişdi...
Baxtın hansı üzü olursa –olsun,
Ümid etibarı itirməmişdi...

Hələ tənhalığın hökmü önündə
Çarəsiz susmağın anı deyildi...
Hələ bir yol vardı... çıxıb getməyə...
Hələ... ayrılığın sonu deyildi...

*****

Günəşi içimdə yaşatdım...
Zülmət gecələrin sığıntısında
İçimdə günəşə sarıldım...
Sarıldım ...darlıqdan qurtulmuş kimi...
Günəşlə rəngləndim...
qövsi-qüzeh tək...
Qızıl şəfəqlərə
qovuşmuş kimi...
Günəşlə rəngləndim...
Yer kimi,göy kimi,dənizlər kimi,
Od kimi,köz kimi,ulduzlar kimi...
Açıldı ürəyim göy qübbəsinə...
Al-əlvan buludlar çəkdi ruhumu,
İşığa çəkildim...
Nura çəkildim...
Yüngül təbəssümə
hopurmuş kimi...

Günəşi yaşatdım...
Ruhumda,canımda,
damarlarımda,
İçdim zərrə-zərrə hərarətini,
Qanim qətrə-qətrə
od tutmuş kimi...
Ömrüm günəşləndi...
Günəş tək saçan,
Günəş tək yaşayan
Ürəklər kimi...

*****

Yaralı quşa baxıb,
Qanlı yağışa baxıb,
Ovulan daşa baxıb,
Özümü bağışladım...

İçim-çölüm yox olur,
Könlüm-gözüm yuxalır,
Gördüm,dünya yıxılır,
Özümü bağışladım...

Yandım ömrün ahına,
Yetdim əcəl atına,
Bir Allahın adına,
Özümü bağışladım...

Ümidim daralanda,
Ürəyim qırılanda ,
Nəfəsim qaralanda
Özümü bağışladım...

Bir misra düzüm idim,
Hər dərdə dözüm idim,
Günahım- özüm idim,
Özümü bağışladım...

*****

Məni bilmək olmaz...
qərarızdı vaxt...
Məni bilmək olmaz...
arzularımda....
Ümidin üzülüb qırılan anda,
Çıxaram qarşına
xilas donunda...

Məni bilmək olmaz...bəlkə...
bəlkə də...
Göyləri
özümü yuva bilərəm,
Bəlkə, inanaram möcüzələrə,
Bəlkə, günahları
qova bilərəm...

Dünyayla dil tapıb ,
bəlkə, bir təhər,
Yoluna qoyaram...
bir incikliyi...
Düşüb sınaqların
çərçivəsinə,
Dərdimlə bölərəm ,
bəlkə, təkliyi ...

Ulduzlar
dənizə tökülən zaman,
Bəlkə, uzaqlıqda
qərubsəyərəm....
Tələsik yığışıb
vaxtsız-vədəsiz...

Hər kəsin
üzünə gülümsəyərəm...

Məni bilmək olmaz...
  ömür nədir ki...
Elə gecələrə
  çəkilər yuxum...
Özümlə baş-başa
  qaldığım zaman,
Bəlkə,
  için-için uyuyar ruhum...

Məni bilmək olmaz...
  bu dünya kimi...
Açılıb-qapanar
  qəlb gizlinlərim...
Nəyə əlim çatar...
  nəyə ürəyim...
Məni bilmək olmaz...
  ...eh...
  əzizlərim...

„Ü R Ə K “

S İ M F O N İ Y A S I

*„Ürəyin “ son misralarını yazarkən
Türk dünyasının böyük şairi
Bəxtiyar Vahabzadənin vəfat etdi-
yini eşitdim. Sevimli şairimin ölümün-
dən çox kədərləndim və qəmli duyğu-
larımı „Ürəyə” həkk edərək, bu „sim-
foniyanı “ şairin əbədi xatirəsinə ithaf
etmək qərarına gəldim.*

Yüyür, ürəyim, yüyür,
Sən məndən qabaq yüyür.
Əlimdən, ayağımdan,
Sinəmdən qabaq yüyür.
Ömür bizdən qabaqda,
Ömrü tutmağa tələs,
Vaxt bizim aramızda,
Vaxtı udmağa tələs.
Yüyür, ürəyim, yüyür,
Bir çiçəyin ətrinə,
Yerin, göyün, küləyin,
Odu, suyun xətrinə,
Dirilməyən, olməyən,
Bu dünyaya gəlməyən,
Hələ dərk edilməyən
Sözün xətrinə, yüyür.
Yoxdan qopub var olan,
Öz içindən doğulan,
Səni öndə gözləyən,
Dönüb bizi səsləyən,
Səsin xətrinə, yüyür.
Yüyür, ürəyim, yüyür,
Dönüb baxma dalınca
Qışqıran qorxulara,
Ətəyindən yapışan
Çəkici duyğulara,
Gözlərinə inanıb,

Demə, tutum, gözəldir,
Dönüb baxma gözünə,
O gördüyün əcəldir,
Yüyür, ürəyim, yüyür,
Çırpınan döyüntüyə,
Nəbzə çatmağa tələs,
Səslərin ahənginə.
Üfüqlərin rənginə,
Gözə çatmağa tələs,
Yüyür, ürəyim, yüyür,
Ritm ilə, avaz ilə,
Səbr ilə pərvaz elə,
Ömrünə ömür cala,
Gecəni gündüz elə,
Yüyür, ürəyim, yüyür,
Sən məndən öndə yüyür.

***

Sən susanda nə duyğu,
Nə də söz dilə gəlmir.
Dünya nədir, eşq nədir,
Sənsiz dərd də çəkilmir.

Sən ömür karvanını
Aparan bir işıqsan.
Hərdən müdrik bir qoca,
Hərdən körpə uşaqsan.

Hərdən divanələr tək
Gəzirsən sərsəm-sərsəm.
Hərdən mən özüm səni
Anlamaqda acizəm.

Kim səni axıradək
Anlayaraq dərk edib.
Hərdən səni öz eşqin ,
Öz inadın tərək edib.

Çırpınanda ,ay ürək,
Sən həyatın gözüsən.
Sevəndə-seviləndə
Kainatın özüsən.

Qanındakı atəşi
Günəşdən gətirmisən.
Fırtınayla coşmağı
Dənizdən götürmüşən.

Sən külək kimi azad,
Səma kimi genişsən.
Sən çiçək dodağında
Açılmamış gülüşsən.

Sən zamandan-zamana
Canından can verirsən,
Oda,gülə,yarpağa,
Bir həyəcan verirsən.

Könüllərdən-könülə
Yağış kimi yağırsan.
Ulduz kimi parlayıb,
Şimşək kimi çaxırsan.

Sən bətnindən nur verib,
İçindən əriyirsən.
Bir ovuc göz yaşıyla
Boşalıb kiriyirsən.

***

Könül,nə vaxt çatdın segah yaşına,
Nə vaxt məndən keçdin,nə vaxt qocaldın?
Nə vaxt yaşa doldun,nə vaxt böyüdüün,
Göyün „ah” qatına nə vaxt ucaldın?

Nə tez kaman kimi əyildi qəddin,
Sən „Sarı gəlini” heç oxudunmu?
Oyanıb dünyanın eşq yuxusundan,
Baxtın köynəyini heç toxudunmu?

Nə vaxt dilə gəldi qəlbin havası,
Ağlını başından dərd oynatdımı?
Nə zaman tutuldu canın ovsuna,
Ruhunu qəflətdən dərd oyatdımı?

Bir vaxt buta idin, açılmamışdın,
Baxtın da çiçəyi yamyaşıl idi.
Bütün sevgilərin sonu toy-nişan,
Bütün ölümlər də göz yaşsı idi.

Bir zaman saz ilə, bir zaman sözlə,
Bir zaman köz ilə oynadı qəlbin.
Bir zaman fələklə, bir zaman çarxla,
Bir zaman əcəllə oynadı qəlbin.

Get – gedə bu dünya bir oyun oldu,
Məzlumlar uduzdu, zalımlar uddu.
Yağışsı sel ahı, göyü el ahı,
Allahsız ocağı kül ahı tutdu.

Oxuma bu dərdi, dilə gətirmə,
Ağrıma dərd tutmuş ağır xəstəni.
Bağı da, dağı da qara bağlamış,
Oxuma dərd kəsmiş bu şikəstəni.

Tərpətmə içində simləyən qəmi,
Oyatma bir laylay çalanı yoxsa.
Yerdən götürəni, məlhəm qoyanı,
Dərdini çiyinə alanı yoxsa.

Hər dərdi oxuma, oxuma, şair,
Dərdin də günahı, haqqı, ahı var.
Dərd də haqdan gəlir, dərd əlacı da,
Dərdin də dərd boyda bir Allahı var.

***

Ömrünün üstündə dayanmışsan tək,
Küləklər dağdır ağ tellərini.
Burda sən oyaqsan, keşik çəkirsən,
Durub qoruyursan əməllərini.

Burda xatirələr, burda xəyallar,
Burda arzuların ölkəsi yatır.
Hər şey öz yerində, necə vardısa,
Burda xəyanətin kölgəsi yatır.

Ağrılar, əzablar unudulmamış,
Üstünü azacıq toz basmış kimi.

Hicran əl dəyməmiş, toxunulmamış,
Dindirsen, yenə də sizlər hər simi.

Burda səndən keçən hər kəs bir quyu,
Səni hər quyudan bir kəs səsləyir.
Burda səndən keçən hər şey bir qapı,
Səni hər qapıda bir səs gözləyir.

Hər səsin dalında gizli bir məna,
Açılıb-örtülür tale sirri tək.
Bəzən öz-özünə dolub- boşalır,
Bəzən dağlar kimi qubarlanır tək.

Bəzən öz içində boğulur səsi,
Könlündən keçəni deyə də bilmir.
Bəzən də tutulur bəsirət gözü,
Özünü tanıyıb duya da bilmir.

Bəzən qanadlanır ruhu göylərə,
Bəzən də içində bir həyat susur.
Bəzən bir dünyalıq sevgi qazanır,
Bəzən də bir ömrü ana uduzur.

*****

Xisləti saf olan tamah götürmür,
Od kimi, su kimi günah götürmür,
Nə tənə götürmür, nə ah götürmür,
Hər zaman hər şeyi daşımır ürək.

Yaralı quş kimi göydən ensə də,
Yanan ümidinin şamı sönsə də,
Nə qədər bərkiyib daşa dönsə də,
Yenə özəyində daş olmur ürək.

Onsuz nə xəyal var, nə də həqiqət,
Onun sevgi bağı vəfa, sədaqət,
Bütün cansızlara can verir ,fəqət,
Cansız bir bədəndə yaşamır ürək.

Eşqin nə başı var, nədə ki sonu,
Arzular, inamlar aparır onu,
Bütün ömrü boyu, ömrü uzununu,
Yükünü töksə də, boşalmır ürək.

Bulud tək tutulub dolan anda da,
Yağıb yağış kimi boşalanda da,
Dünyadan inciyib tək qalanda da
Heç vaxt öz-özüyə boş olmur ürək.

***

Bəlkə, tənhalıqda mənə deyəsən,
Küsdüyün taleyi bağışladınmı?
Səni dünya ilə təkbətək qoyan,
Amansız fələyi bağışladınmı?

Mənə tənhalıqda deyəsən, bəlkə,
Yağan yağışları, sərt küləkləri,
Sevinci, kədəri bağışladınmı?
Boyun əymədiyən, qol qoymadığın,
Yazını, qədəri bağışladınmı?

Sənə kim vermişdi bu qədər gücü,
İnamı, ümidi, keçilməz adı,
Boynuna asdığıın kor inadını,
Pozulmaz andını bağışladınmı?

Ayına, ilinə, gününə hakim,
Ağlına, qəlbinə, ömrünə hakim,
Dilinə, məninə, özünə hakim,
Haqqına, ahına, ruhuna hakim.

Qanını, canını, bətnini alan.
İçini, çölünü, könlünü, alan,
Şəri də, şəri də bağışladınmı?
Səni diri-diri dərdə basdıran,
Divanə dərdi də bağışladınmı?

Bəlkə, tənhalıqda mənə deyəsən,
O qudsal sevgini öldürdüyünü,
Çəkdiyən günahın ağır zülmünü,
Özün heç özünə bağışladınmı?

Bəlkə danışasan bir az özündən,
Yadına gəlirmi uzun hürüyün?
Dizini döyürdü ağırlığından,
Nə qədər ağladın kəsildiyi gün.

Ürəkdən su içir saç da ,deyirlər,
Baxdın da kəsildi saçınla birgə.
Ömrünə hördüyün ağ ayrılıqlar
Daha barışmadı səninlə bir də.

Gecədə,gündüzdə,yuxuda deyil,
Bu vaxtda,bu baxtda,ömürdə deyil.
Şeirdə,ürəkdə,duyguda deyil,
Yalanda,doğruda,həyatda deyil,

Ölümdə də deyil, qəmdə də deyil.
Özün anlamadan, ağlamadan da,
Gözündən yaş düşüb tək bircə dəfə.
Həmin göz yaşını bağışladınmı?

****

Mənə təhalıqdan deyəsən, bəlkə,
Susursan... Gözləyək.
Vaxtımız da yox...
Hələ konturumuz ,
pulumuz da yox...
Daha düşünməyə
Halımız da yox...
...Bir az yuxu kimi,
Bir az dərd kimi,
Bir az xəstəlik tək,
Bir az yarımcan...
Üzdə sezilməyən
Ömürlük edam.
Vaxtın qıfılı yox
Lövhə açasan ,
Damı, bacası yox
Durub qaçasan.
Yolu yox, rizi yox
Keçə biləsən,
Yeri yox, yurdu yox
Köçə biləsən.
Azad qadağalar,
Azad yasaqlar,
İçdən düyünlənmiş

Görünməz bağlar.
Atsan ayağını
Boşluqdur altı,
Qalsan, uçurum tək
Hər yan qaraltı.
Daim kürəyini
Əzən ağırlıq,
Dünyadan çəkilməmiş
Xəyali varlıq.
Yersiz bir sualın
Yersiz cavabı
Könül sıxıntısı,
Könül əzabı
Adı da, dadı da
Dünyada darlıq.
Elə tənhalıqdı,
Elə tənhalıq...

*****

Kökdən düşmə,könül,oxu nəğməni,
Hər simin dillənib bir hava çalsın.
İstər sevinc olsun,istər qəm olsun,
Oxu,göylər susub xəyala dalsın.

Oxu gül səsində,yarpaq səsində,
Qoy,bülbül səsinə bir səs də qatsın.
Küləklə, yağışla , şimşəklə oxu,
Səsin ulduzlara,Günəşə çatsın.

Sınıq ürəyini, itik ahını
Yazıb sinəsinə asanla oxu.
Qaçqın tüstüsünü.köçkün qəmini
Çəkib sinəsinə susanla oxu...

Səni bir kəs belə dinləməsə də,
Qulaq asmasa da bu dünya sənə,
Heç kim duymasa da,eşitməsə də,
Bir az da zil oxu özün-özünə.

Qoy,əsgər marşından keçsin oğullar,
Qabaqda gurlasın zəfər cəngisi.
Qobustan yallısı getsin igidlər,
Qopsun qayalardan dəf cingiltisi.

Qalib bir ordunun cəngavərləri
Savaş cərgəsinə düzülün səf-səf.
Bayraq tək yellənən Vətən himnini
Üstünə çəksinlər „nə böyük şərəf!

Oxu,ay ürəyim, Vətən himnini,
O böyük günlərin eşqinə,oxu.
Zəfər bayrağının „şanlı tarixin,
Şərəfli ellərin eşqinə,oxu.

Canında,qanında,ruhunda yanan
Əbədi azadlıq eşqi var,şair.
Oxu azadlığın o gur səsiylə,
Titrəsin bu torpaq,bu diyar „şair.

Burda bir bayatı, bir „Heyratı “çək,
Ya da „Mənsuriyyə” oxu ucadan.
Qulaq as, Bozatın,Qıratın kişnərtisidir,
Savaş səsləridir,gəlir uzaqdan.

Başla „Baş keçiddən”, „Sarıtelə” gəl,
Qoy, elə baş qoyum „Dilqəmi” üstə.
Mənim „Ruhaniyə” çatmaz ki, tabım,
Qoy, elə can verim „Kərəmi” üstə.

Gör, burda nə tufan qopacaq indi,
„Divani” sənə bir divan quracaq.
Simi qırılacaq indi bu sazın,
Fələk indi səndən nələr soracaq?

İndi ildırımından bir od çaxacaq,
Kərəmlə yanacaq Əsli düyməsi.
İndi ahla külü biri-birindən,
Necə ayıracaq „Şirvan döyməsi”

İndi yavaş-yavaş enib gəlirəm,
„Bayatı-Şirazdan” „Bayatı –Kürdə”.
İndi kim keçəcək qanlı Arazdan,
İndi kim boğulub batacaq Kürdə?

„Şur” cala təsnifə, bir az düşünək,
İndi dəstgahıyla „Segah” gələcək.
Axıb tel-tel olan göz yaşlarını
Sonra da dalıyca „ Dügah “ siləcək.

Oxu tar səsiylə,kaman səsiylə,
Həm zilə, həm bəmə köklə qəlbini.
Dünya qalxıb-enən sirr pərdəsidir,
Həm dəmə, həm qəmə köklə qəlbini.

Sonsuz səhralarda.ucsuz çöllərdə
Acı ulartıyla sürünür külək.
Varlığın –yoxluğun tərənəsində
Sanki öz səsini eşidir fələk.

Təbiət özü bir simfoniyaadır,
Bir səslə oxuyur bütün kainat.
Sanki orkestrdir,meşə.dağ,dəniz,
Ürəyin səsiylə canlanır həyat.

Bir səslə oxuyur bütün kainat,
Bir vəhdət yaranır eşq nəfəsində.
Sən varsan,mən varam ,bütün dünya var,
Varlığın əbədi təntənəsində.

*****

Yüyür,ürəyim,yüyür,
Sinəmdən qabaq yüyür,
Əllərimdən,gözümdən,
Sən məndən qabaq yüyür.
Ağlımdan,ayağımdan,
Özümdən qabaq yüyür.
Yüyür vaxta çatmağa,
Dağa,daşa,torpağa,
Təzə açan yarpağa,
Gülə,çiçəyə tələs,
Əsən küləyə tələs,
Yaz qoxulu yağışı,
Odu,suyu,yaddaşı,
Daşı duymağa tələs,
Ömür çarxın əlində,
Onu tutmağa tələs.

Yüyür, ürəyim, yüyür,
Yerə, Göyə, Günəşə,
Dövr eləyən atəşə,
Qabaqda qaçan ana,
Hey dəyişən dövrana,
Zamanın ölçüsünə,
Öz qəlbinin səsinə,
Yüyür, ürəyim, yüyür.
Yüyür, yaşamaq üçün,
Bu dünyada özünlə
Məni daşımaq üçün,
Ölümü qabaqlayıb
Yüyür, yaşamaq üçün.

*****

Allahım!
Nədən elə indi,
Nədən bu anda?
Nədən bu məqamda?
Vaxt dayandımı?
Susdu bir şairin böyük ürəyi,
Fırlanan dünyanın nəbzi dondumu?

Mən öz ürəyimlə dərdləşən anda
Başqa bir ürəyin baxtı yatdımı?
Bayaqdan bir xəbər sürünür mənə,
İndi bu xəbərin vaxtı çatdımı?

*****

Bu, nə idi belə,
Sancıldı ürəyimə,
Şişi sinəmə batdı,
Tiyəsi kürəyimə?

Dayan,dünya,
Bir az baxım,
Gerçək üzünü görüm,

Təkbətək dayanmışıq,
Sirrini gizlətdiyin
Qanlı gözünü görüm.
Bəlkə,heç nə yoxdu daha,
Bəlkə,ölümdən başqa
Getməyə üzün yoxdu,
Bəlkə,yerin-yurdun yoxdu,
Deməyə sözün yoxdu?
Bəlkə,elə doğrudan da
Heçliyən məkanısan,
Olum-ölüm arasında
Bir udumun anısan.
Milyon illər gəlib-gedib
Qapıda aldanırıq,
Nədən sənin ətrafında
Kor kimi fırlanırıq?
Sənin doğduğun ümid də
Özün qədər dəcəlmə?
Bizi belə oynadan
Fələkmi,ya əcəlmə?
Dayan,dünya,
Bir az özümə gəlim,
İndi ağır söhbətim var,
Mənə gələcək ölüm...

*****

*„Ürəyim məni yaşamağa qoymadı...”
Bəxtiyar Vahabzadə.*

Bu nə giley idi,nə qəm,şairim,
Sənin ki ürəyin bir dünya idi.
Bütün həqiqətlər bi yana qalsın,
O bir əfsanəydi,bir xülya idi.

Sənin ki ürəyin saf,bütöv idi,
Dərdinin üstünə dərd götürürdü.
Dərdin olmayanda dərdsizliyindən
Dərdin havalanıb dərd gətirirdi.

Ağlaya bilirdi sənün ürəyin,
Ağlaya-ağlaya qan ağladırtdı.

Ürəyin hər kəsdən öndə,qabaqda,
Sözün qanlılara qan bağladır.

Ağlaya bilirdi sənün ürəyin,
„Muğamın”, „Segahın “ daş sındırırdı.
İdrakın qılıncı qından çıxanda,
„Rastın“, „Çahargahın” baş sındırırdı.

Sənün ki ruhunun səddi yox idi,
Bütün sərhədləri keçdi külək tək.
Könlündə doğulan azadlıq eşqi
Yaşayıb yaşatdı azad ürək tək.

Ürəklə yaşadın sən bu dünyada,
Dərdin də üstünə ürəklə getdin.
„Vətən” deyə-deyə, „xalq” deyə-deyə
Cəllad üstünə də ürəklə getdin.

Eşqini verdiyin bu millət səni
Yazdı ürəyinə əbədi söz tək.
Sən hər vaxt, hər zaman qürurlu, mətin,
Sözdən baxacaqsan əbədi göz tək.

Sən özün şeirsən vətən dilində,
„Vətən “ kəlməsində oxunacaqsan.
Bütün varlığını qurban verdiyin
Şerinin səsində oxunacaqsan.

Sən özün tarixsən ,mərdlik tarixi,
Yaddan çıxarmı heç 90-cı il,
Şəhidlər önündə gedən şairi
Sanki qoruyurdu sehrlı bir əl.

Vətən sinəsinə dəyən güllələr
Yaralı palıd tək qəddini əyir.
Qəhrəman şairim, igid şairim
Yenə də sınımayb haqqını deyir.

Əlində, dilində haqqın qılıncı,
Gedir arxasınca qəzəbli bir el.
Cəlladın üzünə tüpürüb söyür,
Sanki çalxalanır, kükrəyir bir sel.

Qərənfil yağışı yağır üstünə,
Ağrının yükündən beli bükülmüş
Sanki xəzan vurmuş qaynar ruhunu,
Yarpağı tökülmüş, gülü tökülmüş.

Sən də bir şəhidsən, şairim, şəhid,
Şəhidsən şerinin damarlarında.
Sənin də qanın var, azadlıq üçün
Tökülən qanların damlalarında.

„Şəhidlər” dastanı yazılan anda
İçində şəhidlik duyğusu vardı.
Vətən yarasını sarıyan zaman
Gözündə şəhidlik yuxusu vardı.

Sən ki şahid idin şəhid günlərə,
İçində bir cahad aşib-daşırdı.
Elə o zamandan, elə o vaxtdan
Şəhidlik qoxusu yaxınlaşırdı.

İndi üz bağlamış qudsal yaralar,
İndi sən vətənin qan yaddaşısan.
İndi sən azadlıq bayrağı kimi
Tarixin əbədi yol yoldaşısan.

Sən xalqı ucaltdın başının üstə,
Xalq səni yüksəltdi öz əllərində.
Sevdiyin vətənin hər bir övladı
Səni yaşadacaq əməllərində.

Sən heç vaxt susmayan mərd ürəyinlə
Vətən torpağının Bəxtiyarısan.
Sağ ikən çatdığın ölməzliyinlə
Bütün zamanların Bəxtiyarısan.

*****

Zəif vücuduyla, ağ gur saçıyla
Bir qədər atama bənzəri vardı.
Bir idi dünyəvi təvəllüdləri,
Atamı ürəyi çox tez apardı.

Uşaqlıq çağımdan indiyə kimi,
O mənə atamı xatırladırdı.
Onun bütün ruhu,bütün varlığı
Doğma bir adamı xatırladırdı.

Xalq onu sevirdi ürəyi kimi,
Sanki o millətin vicdanı idi.
O da əridirdi ömrünü şam tək,
Sanki vətən onun öz canı idi.

Onun hər sözünə inanırdı xalq,
Ona ümid kimi baxırdı gənclik.
Onun bir sözüylə,bir xitabıla,
Özünü atəşə yaxırdı gənclik.

Daim yana-yana işıq saçırdı,
Xalq onun sözünün aşiqi idi.
O özü azadlıq aşiqi idi,
Xalq onun özünün aşiqi idi.

Sözləri dillərin əzbəri idi,
Bütün şairlərin ustadı idi.
Məhəbbət şairi, idrak şairi.
Sənətdə fəvqəl bir istedad idi.

Millətin ruhuydu şair Bəxtiyar,
Zamanın,dövrünün idrak səsiydi.
Haqq görüb,haqq deyib,haqq eşidirdi,
Hər sözü, nəğməsi eşq nəfəsiydi.

*****

Hərdən düşünürəm özüm-özümə,
Bu sonsuz əzabın mənası varmı?
Sənətin bu qədər dahisi varkən,
Mənim söz deməyə haqqım çatırmı?

Şair,suallarla üzümə qəlbini
Fələyin sirrini açan olubmu?
Dur gedək dünyanın sonsuzluğuna,
Hələ qismətindən qaçan olubmu?

Ürəyim doluydu,istədim bir az,
Elə öz-özümlə söhbət eləyim.
Dedim.aralıqda qismət olarsa,
Elə dünyaya da bir söz söyləyim.

Sənsiz başlamışdım,şair,söhbətə,
Görünür,bu „Ürək” qismətin imiş.
Sənin bu dünyadan haqq dünyasına
„Ürəklə “ getməyin zərurət imiş.

Yaman inanıram mən bu taleyə,
İnanmaq əzəldən bir adətimdir.
Tale də, inam da, söz də, dua da,
Şeir də Allaha ibadətimdir.

Söz də bir qismətdir şair qəlbinə,
Allahı,günahı ,ahı sevgidir.
Qəlbi dayansa da, ömrü bitsə də,
Hər zaman şairin haqqı sevgidir.

*****

Təzə yol başladın, şair,
Yolun əbədi var olsun!
Var olan O Böyük Allah
Yenə bəxtinə yar olsun !
Bu dünyaya gəlişin tək
Gedişin də xeyir olsun!
Adın, şerin, ruhun kimi
Ölümün də xeyir olsun !
Aqibətin, axirətin ,
Son məkanın uğur olsun!
Rəhmin ,rəhmətin yenə də,
Daim bəxtinə yar olsun !

----- Son -----

Sabirabad, 10 -15 fevral 2009

Ç Ö L

(poema)

----- 1 -----

Giriş

İlahi kitablardan çox-çox əvvəllər Asiyanın müxtəlif ərazilərində təşəkkül tapan qədim türklər inanclarında özlərini Göyün və Yer in övladları hesab etmişlər. Onların ilkin təsəvvürlərində təbiətən Yer və Göy bir vəhdətdir və insanın yaradılışı torpaq, su, od anlayışları ilə bağlıdır. Çox qərībədir ki, kainat haqqında çox bəsit anlayışları olan bu insanlar tək bir Tenqriyə - Göy Tanrısına inam gətirmiş və özlərini Tenqrinin varisləri-övladları hesab etmişlər.

Onların Yer, Göy, Kainat və insanın yaranması haqqındakı anlayışları „Yaradılış” dastanında öz əksini tapmışdır.

„Yaradılış” mahiyyətinə görə xəyal, təsəvvür, gerçəklik və mistikanın qarışığıdır.

Üstündən uzun-uzun zaman ölçüləri keçib gedən müasir insan necə, həqiqətlə mistikanın məcmuyu deyilmi ?

Hər bir insan bütün kordinatları ilə keçmişə və gələcəyə hesablanmış varlıq –energetik kütlədir. O, zamanın və kainatın gücü, qüvvəsi, canlı ötürücüsüdür.

İlkinlik və son, yaranış və axirət arasındakı zaman məsafəsi bəşəriyyətin mövcudluğu və təkamülüdür.

Və hər bir bəşər övladı özündə bu anlayışları birləşdirərək Sivilizasiya deyilən qatın daşıyıcısıdır.

Kainat müstəvisində Şərqlə və Qərblə məfhumları nə qədər qəbul Olunan bir nisbilikdirsə, Yer kürəsinin şərti görüntüsü üçün nəzərdə tutulan Doğu və Batı anlayışlarında intişar tapan Fərqlər (və yaxud ayrı-seçkilik, qısqanclıq, İnkarcılıq xüsusiyyətləri) hər zaman müzakirə mövzusu olmuşdur.

Halbuki hər iki tərəf dünyanın tarazlığını, müvazinətini saxlayan, uyğunluğu və ziddiyyəti ilə təkamülə, inkişafa rəvac verən maddi, mənəvi, ruhani dəyər çəkiləridir.

Şərqdə doğulan hər şey Qərbdə bitir. Dünya Doğu ilə Batı arasındadır. Bu zaman və məkan məsafəsində dəyişən bütün kateqoriyaların hərəkətvericisi insan və insanının mövcud olmaq haqqıdır.

--- 2 ---

Çöl...

Bu- təfəkkür tərzidir. Çöl - genişlik, açıqlıq, sonsuzluq, uzaqlıq deməkdir.

Çöl- düzənlik, eniş və yoxuş, yerin və göyün birləşdiyi üfüq və qövs deməkdir.

Çöl – uçuş deməkdir.

Çöl - tənhalıq və tamlıq deməkdir... Çöl heç yerə yazılmayan,küləklərin dünyanın başına dolandırdığı əbədi yaddaşdır...

Çöl – bəşəriyyətin yaddaşdır...

Çöl - əcdadların itməyən, dəyişməyən ,zamanın qatlarında təkrar-təkrar dirilən qoxusudur... yaradılış,qayıdış,axirət və xilas haqqında anlayışların başlanğıcıdır...

Çöl – yürüşdür... küləyin, zamanın, tarixin, yaddaşın yürüşü...

-3-

Külək...

Dünyanın can axını...

Yerlə göy arasında

Vaxtın dəyişən anı...

Əbədiyyət yaradır

Ötən bu an axını...

Dünya can alıb – verir,

Dünya ölür-dirilir,

Bu əbədi nəfəslə

haqdan dirilik gəlir...

Külək alır,aparır,

Külək sökür,qoparır,

Candan aldığı canı

Yenə cana qaytarır.

Kainatın nəfəsi

Dünyanı fırlandırır

Anı ana calayıb

Çarxını fırlandırır.

Külək ilə dəyişir,

Yazı,yayı,payızı,

Külək ilə dəyişir,

Bu dünyanın avazı.

Oxşayb dilləndirir
Yerin-göyün qəlbini,
Tumarlayıb dindirir,
Çölü,düzü,çəmənini.
Külək ilə titrəyir
Təbiətin hər simi,
Canı cana bağlayır
Şaman duası kimi.

***

--- 4---

Bir şaman oturmuş ocaq başında ,
Uzaq keçmişlərdən söhbət eləyir.
Hansısa dastanın ilkin sözündən,
Hansısa bir köçdən xəbər söyləyir.

Küləkdən qurumuş barmaqlarıyla
Ağzında tutduğu simi dindirir.
Uzaq ulduzlara uçan qəlbini
Külək havasına qatıb göndərir.

Küləyə oxşayan nəğmələrindən
Sanki vıyılıyla ox yağır yerə.
Sanki yel gücüylə şığıyır atlar,
Sanki nəfəsləri sığmır düzlərə.

Qıyıq gözlərini dikib alova,
Söz açır gələcək qurd kürəklidən.
Qurd tək əzəmətli,qurd tək biləkli,
Qurd üzlü,qurd gözlü, qurd ürəklidən.

Göy oğlu,Yer oğlu olacaq adam
Göyün istəyini yerə yazacaq.
Göy oğlu,yer oğlu olacaq adam
Soyunu zamana diri yazacaq.

Necə ki,yer göydən alır gücünü,
Necə ki, ulduzlar əbədi yanır.
Necə ki,dayaqdır biri-birinə,
Necə ki,yer göylə birgə dayanır.

İşiq tək gecədən doğacaq adam
İşiq tək keçəcək bu yer üzündən.
Adı yayılacaq bütün zamana,
Dünya nur alacaq işiq gözündən.

Soyu itməyəcək bu ağüzlünün,
Bir bağ göyərəcək onun kökündən.
Yer üzü bac verib,xərac verəcək,
Cahan titrəyəcək onun hökmündən.

--- 5 ----

Onu Göy Tanrısı Kxan seçəcək,
O,Kağan olacaq Göy türklərinə.
Gün Təkin,Ay Təkin doğacaq adam
Yol tək veriləcək Boy türklərinə.

Boylar törəyəcək,boylar artacaq,
Boylar sığmayacaq doğma çöllərə.
Çay kimi keçəcək bu axın,bu sel,
Çay tək qollanacaq boy-boy ellərə.

Külək tək keçəcək bu çöl yürüşü,
Çöl də bu yürüşə təkan verəcək.
Dünya tanıyacaq,dünya biləcək,
Dünya çöl gücünü duyub- görəcək.

Cuqcurdan başlayan zirvə yürüşü
Daha bitməyəcək küləklər kimi.
Bu soy zaman-zaman ucalacaqdır,
Bitib-tükənməyən diləklər kimi.

Fatehlər doğacaq çöl axınından,
Fatehlər dünyanı fəth edəcəklər.
Hələ çox yağışlar,sular axacaq,
Fatehlər tufandan bərk gedəcəklər.

Bu Alplər,Azmanlar,bu Ər-Tonqalar,
Bu BilgəXaqanlar,bu Atillalar,
Bu Çingiz,bu Mete,bu Teymur,Qazan,
Bu ər Bayandurlar,bu ər Batılar.

Boylar deyiləcək igid ərlərə,
Adları dastanlar yaradacaqdır.
Sayı bilinməyən yurdda, obada,
Ruhları yenidən dil açacaqdır.

Atları ox kimi yeyin gedəcək,
Baxtları çöllərdən qopub uçacaq.
Böyük nəhrlərə, böyük Ərlərə
Dünya qucağını göy tək açacaq.

*****

---- 6 ----

Çöl boyu dolaşan əfsanələrdə
Bir qılınc parlayır – Turan qılıncı.
Zəfər bayrağı tək qalxır hər zaman,
Türkün yaşam üçün vuran qılıncı.

O qılınc goylərin od parçasıdır,
Bayraq tək verilib Göy türklərinə.
Bayraq tək əllərdən- əllərə keçib,
Ad olub, and olub Boy türklərinə.

O qılınc qalxanda Hun yürüşündə
Dünya ləngərlənib savaşı səsindən.
Ayağı dəyəndə hər dəfə yerə,
Atilla güc alıb çöl nəfəsindən.

Dəyişib dünyanın xəritəsini,
Şərqdən Qərbə qədər hökmü işləyib.
Qərbi Avropadan Çin səddinədək
Onun qılıncına hər kəs baş əyib.

O qədim dünyanın qəhrəmanı tək,
Yarı əfsanədir, yarı həqiqət.
Onun qılıncında parlayıb çaxır,
Türkün damarında axan məhəbbət.

O zaman hakimi.dövrən əmiri,
Göylərin seçimi, ifadəsidir.
Hələ başlamamış,hələ doğmamış
Gələcək turların iradəsidir.

Onun xəyalıdır,onun ruhudur,
Türkləri zəfərə aparən qılinc.
Onun ilhamıdır,onun eşqidir,
Bayrağı göylərə qaldıran qılinc.

O qılinc dipdiri, iti,kəsərli,
Türklərin boy verən əllərindədir.
Zamandan-zamana keçib gələrək,
Oğuz kağanının əllərindədir.

---- 7 ----

O xanlar xaqanı Alp-ər Tonqadır,
Adı torpağımın diriliyidir.
O Turan elinin cəsur aslanı,
Oğuz boylarının kök, iliyidir.

Ona Əfrasiyab deyib Arilər,
Ozanlar adına dastan deyiblər.
Qüdrəti titrətmiş bütün cahanı,
Tor qurub hiyləylə zəhərləyiblər.

O oğuz adının uca zirvəsi,
Türkün pozulmayan qan yaddaşdır.
O, ərlik tarixi ,mərdlik kitabı,
Zamanın itməyən məhək daşdır.

Uzun əsrlərin sərt sınağından
Tonqası itməmiş,soyu bitməmiş.
Dövrən dəyişsə də,vaxt dəyişsə də,
Yazısı daşlardan qopub getməmiş.

Onu çöl yaşatmış nəğmələrində,
Onu çöl qorumuş külək səsində.
Yer oğlu,göy oğlu olacaq adam
Uyumuş çöllərin qəlb nəfəsində.

O Oğuz xaqanı çöl nağılı tək,
Zamanın zamana yadigarıdır.
Ulu əcdadların qanıyla birgə
Axan qanımızın xan vüqarıdır.

***

-8-

Mahmud Kaşğarlının dilindən

Ah, Tonqa, Tonqa,
Sənə necə qıydı zaman?
Satqınların ləkəli keçmişində
Heç vaxt qurumayacaq
bu qan.
Nə İran,nəTuran unutmayacaq,
Oğuzun qəlbinə çəkilən dağı.
Uyğurdan qopan harayı
Sixacaq köksünə Qazılıq dağı.

Heç vaxt getməyəcək
bu lənət sizdən,
Sizə gülməyəcək
göylərin üzü.
Gözünüz ölümə
yumulmayacaq,
Sizi məhv edəcək
günahın özü.

Ey Tonqa,
qurd üzlü xaqanım mənim!
Sən Tanrı dağında
qorunacaqsan.
Ruhun qovuşacaq əcdadlarına,
Hər zaman
Ər oğlu Ər olacaqsan...

***

-9-

Şaman ağısı...

Ağla,ey qılinc,ağla,
Səni qaldıran qollara,
Ağla,ucu iti ox,
Səni atan əllərə,
Ağla,ey qurulu yay,
Səni dartan biləyə,
Ağla,yel tək uçan at,
Səni çapan igidə,
Ağla,ey torpaq,ağla,
Başsız qalan ellərə,
Ağla, göy üzü ,ağla,
Ərsiz qalan çöllərə.

***

Qara qarğu saçlar
Daha daranmaz,
Uzun-uzun ayaqlar
Bir də yürüməz.
Dadlı danışan dodaqlar
Bir də su içməz,
Arxamız.kürəklmiz
Bir də yol keçməz.
Qxa,yaya qurşanıb
Daha ox atmaz...
Atlanıb qoşunuyla
Daha döyüşə getməz.
Əcəl aldı onu,
Ölüm apardı.
Yerindən,yurdundan
Eldən qopardı.
Tenqri dağda lay-lay çalar
Ona küləklər,
Sevə-sevə xatırlayar
Onu ürəklər...
„Oğuz Kağan” dastanından.

-10-

Bax, bu, yaddaşdır...
Türkün yaddaşı...
Törpaqda, qayada, daşda yaşayan
Küləkdə, ağacda, odda yaşayan,
Zamanın yaddaşı, suyun yaddaşı...
Adi bir çiçəkdə, adi bir otda,
Yuxuda, duyğuda, hissdə yaşayan,
Yağışda, yağmurda, dildə yaşayan
Dünyanın, tarixin, vaxtın sirdaşı...
O, min il, milyon il yaşlaşa bilər,
Laylada, ağıda, nəğmədə, sazda,
Yazıda, şeirdə daşlaşa bilər,
O, sözdə qorunur, dildə qorunur,
Qopuzda qorunur, teldə qorunur,
Bu yaddaş qapanmaz, itməz, əriməz,
Əcdadda, övladda, eldə qorunur...
Bu, daş yaddaşdır,
daşlarda yatır...
Baş qoyub,
daş qoyub
yaddaşda yatır...
Altayda,
Ceyhunda,
Orxunda yatır,
Baykalda,
Aralda,
Quzğunda yatır...
Onu kim oyadar
daş yuxusundan...
Zamanın, fələyin
daş duyğusundan.

----- 11 -----

Onu kim oyadar
yatan ruhundan?
Qanında, canında
batan ruhundan?

Onu nə sıçradar,
nə diksindirər?
Onu daş sehrindən
nə sirr dindirər?
Onu kim oxuyar,
kim danışdırar?
Bu daş kitabəni,daş abidəni
Kim açar,kim tapar,
kim araşdırar?

***

-12-

Hardan gəlir bu qoxu...
Yovşan qoxusu...
Min il torpaqda yatan
Sevgi yuxusu...
Bu, adi ot deyil,
Adi ad deyil,
Adi bitki deyil,
Nəbatat deyil...
Bu,çöl qoxusudur,
Çöl bağlılığı,
Bu,çöl sevgisidir,
Çöl doğmalığı...
Bu hiss ruhdan gəlir,
Ruhdan oyanır...
Bu eşq qandan keçir,
Qandan qaynayır...
İlikdən sıçrayır
Sümükdən çıxır,
Kökdən mayalanır,
Damardan axır...
Bu ,əcdad nəfəsi,
Əcdad səsidir,
Bu, yerin,
Bu,göyün
Möcüzəsidir...
Yaddaşdan oyanır
Ərlik ,cəsarət
Torpaqdan dirilir

Safliq ,bəkarət...
Yovşan- çöl nağılı,
Çöl nişanıdır.
O,vətən,el,oba,
Yurd ad-sanıdır...
Bu ,külək ətirli
Həsərət duyğusu,
Canı cana möhtac
Torpaq yuxusu...
Bu kəskin qoxulu,
Acı ətirli
Çöl otu torpağın
Can dərmanıdır,
O,könül əlacı,
Yara dəvası,
İnləyən,sızlayan
Qan dərmanıdır...
Onun hikməti var,
Vətən hikməti,
Uzaqdan uzağı
Tapıb səsləyər,
Gizli əzizləyər,
Gizli izləyər
Qürbət duyğusunda
İtən hikməti...
O,insan qəlbinin
toxumasını
Torpağa bağlayan
Sevgi bağıdır.
O,çöldür,ürəyi
Vətənlə çırpın,
Vətənlə döyünən
Can loğmanıdır.

***

Nədir çöl hikməti ?
Çöl təbabəti?
Torpaq
öz dərmanını
özü bitirir.
Bətnindən,içindən
çölə gətirir.

Torpağın əlacı
Öz əlindədir,
Torpağın hikməti
Özlüyündədir.
Torpaq başlanğıcdır,
Torpaq axirət,
O,tələ,o,yazı,
O,bəxt,aqibət,
Südü can,
Cövhəri çöl çiçəkləri,
Nəfəsi,nəğməsi
Çöl küləkləri...
Məlhəmdir atəşi,
Məlhəmdir suyu,
İstisi,şaxtası,
nəmi,soyuğu.
O,tək yuvamızdır,
Tək beşiyimiz,
Laylamız,ağımız,
ev-eşiyimiz.
O,tək məkanımız,
Yarlığımızdır,
Adımız,sevgimiz,
Varlığımızdır.

***

-13-

Bir çöl rəvayəti,
bir çöl nağılı,
Bir çöl hekayəti danış dünyaya,
Canını eşq yaxan
çöl əfsanəsi,
Bir çöl həqiqəti
danış dünyaya...
Danış Uluq bəydən,Əl-Birunidən,
Xoydan,Səmərqənddən danış,
Mahmud Kaşğarlıdan, Tusidən
Dərbənddən keçib,
Rumidən,Əmrədən,Qazidən danış...
Söylə əmirlərin kahkəşanından,

Kimlər boyun əyib Şahlar Şahına?
Hikmət xəzinəsi tikən şairin
Bu dünya dəyərimi bir misrasına?
O, hikmət sultanı, idrak sahibi,
Bütün kainatın söz nizamıdır.

----- 14-----

O, Gəncə çölündən doğan bir
Günəş,
O, Şəfəq üzlümüz Şeyx Nizamidir.
Dirilik suyudur onun kəlamı,
Avazı şəfədir, mayası nurdur.
Ruhu Çöldən gəlir,
sevgisi türkdən,
Onun hər sözündə
həqiqət budur.
Türkün özü kimi,
eşqi böyükdür,
İnamı böyükdür,
sözü böyükdür,
Onun niyyətinin hər üzü ağdır,
Ürəyi böyükdür,
özü böyükdür...
Tarix həqiqətdir,
söz həqiqəti...
Söz Tanrı haqqıdır,
Tanrı xisləti...
Söz ilə yaradıb
o, kainatı,
Söz ilə qoruyur
o, təbiəti...

*****

Çöl-çölçü-çölçülük

Adam -
Çöl adamı,
Yəni bir çölçü,
Çöl ilə bağlıdır
İşi, peşəsi...
Günü, diriliyi
Çölçülüklədir,
Varlığı, birliyi
Çölçülüklədir.
Çölün varlığından
Çıxır çörəyi,
Çöl ilə bağlıdır
İşi, əməyi.
Çöllə nəfəs alır,
Çöllə yaşayır,
Taleyin yükünü
Çöllə daşıyır.
Çöl onun ömrünün
Arzu, diləyi,
Çöl onun köksündə
Çırpan ürəyi...
Çölün yaşantısı
Əllərindədir,
Ağrı, yüngülü
Əməlindədir.
Çöl ilə ölçülür
Bütün meyarı,
Çöl onun ən uca,
Yüksək əyarı.
Siması -dəyişən
Çöl cizgiləri,
Ağlı, düşüncəsi
Çöl bilgiləri.
Çöl-onun gözündə
Sınaq meydanı,
Kişilik, etibar,
Qınaq meydanı.
Çöl ilə sınıyar

Çölçü çölçünü,
Çöl ilə yoxlayar
Çölçülüyünü.
Heç nə poza bilməz
Çöl qanunu,
Dəyişməz, keçilməz
El qanunu.
Çöl-gücdür, inamdır
Türkün canında,
Əbədi yaddaşdır,
Əbədi nəğmə,
Əbədi sevgidir
Türkün qanında.

*****

-16-

Bax, necə sonsuzluq,
Necə genişlik...
Ruhun bu səmaya,
bu ucalığa,
Dayana bilirmi
ölçüsüzlüyə...
Duya bilirsənmi

İçindən keçən
köksünü qabardan
zəfər gücünü...
Yerdən üzülürmü
ayağın bəzən,
Qanından sıçrayıb
uçuş doğurmu...
Vətən çiçəyini
öpəndə bəzən.
İçini, çölünü
qəhər boğurmu...
Könlün titrəyirmi,
qəlbini əsirmi,,
Alanda uzaqdan
eşq qoxusunu,
Bitirə bilirmi

dolu ürəyin,
Söz ilə , saz ilə
öz duyğusunu...
Ruhundan keçirmi
küləklər kimi,
Sıxasan köksünə
ucsuz çölləri,
Dolasan ətrinə,
çöl qoxusuna,
Tutasan uzanan
doğma əlləri ,
Girəsən əbədi
çöl yuxusuna...
İçin titrəyirmi
bu doğmalıqdan,
Yaddaşın yaddaşı,
damarın qanı,
Zamanın qatını
ruhun tuturmu,
Sənin varlığını,
sənin hissini
Bu qudsal,
bu ülvi
duyğu udurmu...

***

O zaman...

Sən türksən...
Ruhun türk ruhudur,
Qanın türk qanı...
Sən çöldən doğmusan,
yeldən doğmusan,
Küləkdən,uçuşdan,
seldən doğmusan,
Oddan sıçramısan ildırım kimi,
Yaydan sıçramısan iti ox kimi,
Üfüqdən doğmusan üfüqə kimi,
Zamandan doğmusan,
vaxtdan doğmusan,
Ya gündən,ya aydan,
baxtdan doğmusan,

Ya küldən, ya güldən,
gildən doğmusan,
Tanrıdan doğmusan,
eldən doğmusan...
Sən özün özündən,
türkdən doğmusan,
Sən türksən,
ruhundan
türk tək
doğmusan...

*****

-17-

Sən ey şafəqlərdən doğan bayrağım!
Dalğalan, işıq saç, Türk ellərində.
Əbədi nəğmə tək himnin oxunsun,
Üfüqdən-üfüqə Türk dillərində.
Adın qərar tutsun Tanrı dağında,
Baykaldan Quzğuna yürüsün eşqin,
Turan çöllərinin duyğularıyla
Turan dənizini bürüsün eşqin .
Qanadlan, dalğalan, yüksəl göylərə,
Adını, andını Tanrı qorusun!
Ey Turan övladı, ey Türk övladı,
Sənin varlığını Tanrı qorusun!
Bu dünya durduqca əbədi yaşa,
Qoru türklüyünü, qanında yaşat!
Bu qudsal sevgini, bu qudsal eşqi
Qoru ürəyində, ruhunda yaşat!

23-28 sentyabr 2009

Sabirabad